

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-semper-fidelis/2019/79605,Zwiazek-Harcerstwa-Polskiego-na-Litwie.html>
2022-05-23, 13:28

Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie

Związek Harcerstwa
Polskiego na Litwie

Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie to patriotyczna organizacja wychowawcza, która od końca 1989 r. działa w środowisku młodzieży polskiej w Wilnie i na Wileńszczyźnie. W swych tradycjach nawiązuje do czasów istnienia Wileńskiej Chorągwi Harcerek i Harcerzy sprzed II wojny światowej.

W swoich dokumentach i działaniach organizacja odwołuje się do tradycyjnych ideałów służby Bogu, Ojczyźnie i Bliźniemu. Do dzisiaj jest to największa organizacja harcerska na Kresach, skupiająca w swoich szeregach młodzież polską z kilkunastu środowisk. Obecnie ZHPnL skupia ponad 500 osób, aktywnie działających na rzecz środowiska polskiego i litewskiego. Organizacja pielęgnuje świadomość narodową wśród młodzieży polskiej, a jednocześnie kształtuje poczucie współodpowiedzialności za swój kraj – Litwę. W ciągu 30 lat przez harcerstwo na Litwie przeszło kilka tysięcy osób, które dobrze służą polskim sprawom. Zasilając również młode polskie elity, ZHP na Litwie ukształtowało ministrów, kapłanów dziennikarzy, nauczycieli, urzędników, rzemieślników oraz animatorów kultury. ZHP na Litwie udanie przejęła tradycje przedwojennego harcerstwa, wiedząc, że niektóre drużyny noszą tradycyjne nazwy, między innymi godnych kontynuatorów ma legendarna „Czarna Trzynastka”. Środowisko w Nowej Wilejce pielęgnuje tradycje 13 Pułku Ułanów Wileńskich.

Harcerki i harcerze są obecni na wielu uroczystościach patriotycznych, pełniąc służbę honorową, ale również udzielając wsparcia ostatnim żyjącym kombatantom Września '39 i AK. Harcerze uczestniczą w akcjach społecznych i charytatywnych: porządkują groby żołnierzy polskich oraz spoczywających na wileńskich cmentarzach, kwestują na odnowienie pomników na najstarszym cmentarzu wileńskim – Rossie, pełnią honorowe warty przy mauzoleum Marszałka RP Józefa Piłsudskiego i grobach polskich żołnierzy, co roku współorganizują i uczestniczą w akcji „Świąteczko dla Rossy”. Wspólnie z Niezależnym Wydawnictwem Harcerskim i Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej wydano publikacje, między innymi w Harcerskiej Bibliotece Kresowej – *Zarys dziejów Wileńskiej Chorągwi*

*Harcerzy. Czarna Trzynastka Wileńska i Pod totemem słońca Antoniego Wasilewskiego oraz unikatową publikację ks. Krzysztofa Bojki *Harcerstwo polskie na Litwie Kowieńskiej w latach 1918-1945.**

Harcerze składają wizyty w domach starców i domach dziecka, wspólnie z Domem Kultury Polskiej organizują Dni Dziecka, roznoszą paczki dla osób samotnych i potrzebujących, współpracując z Wileńskim Towarzystwem Dobroczynności. Ze skautami litewskimi corocznie organizują akcję Betlejemskie Świąteczne Pokoju. Od lat organizowany jest także Bieg Niepodległości.

Oprócz codziennej pracy harcerskiej co roku przygotowywane są obozy letnie, zimowiska, harcerze uczestniczą w wielu akcjach w Polsce i innych krajach zachodnich.

Współorganizują konferencje skautowe i harcerskie z zaprzyjaźnionymi organizacjami na Litwie oraz z innych państw. Warto wspomnieć niesamowitą akcję „Pola nadziei”, zainicjowaną oddolnie w środowisku harcerskim, dzięki której w ostatnich latach zebrano kilkadziesiąt tysięcy euro na pierwsze na Litwie hospicjum dziecięce.